

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-517/23-E

Název	Základní škola Slatiňany, okres Chrudim
Sídlo	T. G. Masaryka 136, 538 21 Slatiňany
E-mail	zslatinany@centrum.cz
IČO	75 016 460
Identifikátor	600 090 612
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Bc. Ivo Mandys
Zřizovatel	město Slatiňany
Místo inspekční činnosti	T. G. Masaryka 136, Slatiňany Nerudova 752, Slatiňany Školská 523, Slatiňany
Inspekční činnost na místě	12. až 14. 4. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti vykonané podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, bylo zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, včetně hodnocení naplňování školních vzdělávacích programů.

Charakteristika

Základní škola Slatiňany, okres Chrudim (dále škola) vykonává činnost základní školy a školní družiny.

V základní škole se v době inspekční činnosti vzdělávalo ve 20 třídách 498 žáků prvního až devátého ročníku (kapacita 600). Výuka je vedena podle školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání *Škola blízka přírodě a lidem*. Škola evidovala k termínu inspekční činnosti 101 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, 21 žáků s odlišným mateřským jazykem a jednoho mimořádně nadaného žáka. Dva žáci se vzdělávali v zahraničí.

Ve školní družině je zájmové vzdělávání organizováno ve čtyřech odděleních, přihlášeno bylo 114 žáků (kapacita 120). Činnost vychází z cílů školního vzdělávacího programu pro školní družinu *Po škole nám začíná usměvavá družina*.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Řízení školy je postaveno na účinných pravidlech, která umožňují naplňovat reálnou koncepci. Ta je písemně zpracována a obsahuje promyšlenou strategii rozvoje školy. Každý rok je stanovena priorita, na kterou se tým pedagogů zaměřuje a kterou postupně realizuje formou hodnoticích dotazníků. Účelně jsou využívány pravidelně vyhodnocované plány osobního profesního rozvoje pedagogů. Pro společné sdílení zkušeností a plánování je vyhrazen čas, který je věnován týmové práci pedagogů za účasti vedení školy. Závěry z hospitační činnosti vedení školy i vzájemných hospitací jsou účelně projednávány na pedagogických radách a na metodických sdruženích.

K dobré úrovni vzdělávání přispívá poměrně stabilizovaný pedagogický sbor s jasnou vizí pro vytváření podporujícího učebního prostředí a naplňování cílů vzdělávání. Jednotné působení pedagogů včetně hodnoticích procesů usnadnilo i vybudované zázemí pro celý první stupeň v jedné budově. Odbornou kvalifikaci splňují téměř všichni učitelé a všechny vychovatelky školní družiny. Další vzdělávání pedagogických pracovníků vychází především z vize školy i zájmů pedagogů podle odbornosti. V poslední době bylo zaměřeno na formativní hodnocení, kritické myšlení, čtenářskou gramotnost a typologie osobnosti. Individuální podpora probíhá také formou mentoringu (externí mentorka z projektu *Pomáháme školám k úspěchu*), koučinku (ředitel školy i obě jeho zástupkyně prošly kurzem *Učitel koučem* a využívají získané dovednosti při práci s kolektivem) a zaváděním tandemové výuky.

Za podpory zřizovatele a s využitím projektových prostředků se daří zkvalitňovat materiální podmínky vzdělávání. Ke zlepšení materiálních podmínek přispěla rekonstrukce školy např. nová okna, fasáda, vybudování nové učebny přírodních věd, přístavba na prvním stupni. Dále byly od minulé inspekční činnosti pořízeny tablety, interaktivní tabule, počítačové stoly s počítači, notebooky, knihovničky do tříd a didaktické pomůcky.

Tři herny školní družiny jsou od minulé inspekce stále součástí budovy samostatného právního subjektu *Školní jídelna Slatiňany, okres Chrudim* (Školská ulice 523). Provozy jsou sice vzájemně oddělené, ale vyhrazená část pro školní družinu neumožňuje v hernách více možností pro aktivnější činnosti i účinnou relaxaci žáků po vyučování. Část chodby s šatními bloky je zaplněná svršky a školními aktovkami, chybí volný prostor pro oblékání např. při odchodu jednotlivých oddělení na sportoviště nebo okolí školy. Výborné podmínky a podnětné herní prostředí jsou vytvořeny v nové přístavbě budovy prvního stupně pro čtvrté oddělení školní družiny.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Hospitované hodiny na prvním stupni byly promyšlené a žáci pracovali se zaujetím. Úvod vyučovacích hodin byl většinou věnován seznámení žáků s tématem a organizací činností, méně byl zřejmý konkrétní cíl a přínos výuky pro žáky. V menší části hodin byla výuka vedena frontálním způsobem, více pracovali žáci samostatně nebo ve dvojicích a skupinách. Některé učební aktivity byly soustředěné i mimo lavice nebo v komunikačním kruhu na koberci. Žáci se zapojovali aktivně do diskuzí, učili se logicky uvažovat a hledat souvislosti. Podle vlastního rozhodnutí četli svůj vytvořený příběh, vyjadřovali své zážitky a zkušenosti. Zavedené čtenářské dílny mají pozitivní vliv na čtenářství žáků. K rozvoji správného mluvního projevu by bylo vhodné pravidelněji zařazovat řečová a dechová cvičení. Výuka byla celkově činností, žáci se do úkolů aktivně zapojovali. Občas byly dobře využity situace pro rozvoj postojů žáků k daným situacím. Pro udržení pozornosti a pracovního tempa byly v části hodin zařazeny krátké relaxační aktivity. Osvojování poznatků v některých hodinách pozitivně ovlivnilo názorné propojení s reálnými situacemi. Účinné z hlediska vizuální podpory bylo využívání pomůcek, doplňujících materiálů, ojediněle nebo vůbec nebyla využita digitální technika. Žákům se speciálními vzdělávacími potřebami poskytovaly učitelky v případě potřeby při výuce individuální pomoc. V několika hodinách při tandemové výuce dopomohl i další pedagog. Pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, někdy i pro ostatní žáky byla přínosná práce asistentek pedagoga. Většina úkolů byla pro všechny žáky stejná. Individualizace a diferenciací úkolů nebyla uplatňována u rychleji pracujících žáků. Zpětná průběžná vazba k výsledkům práce žáků měla někdy formativní charakter, občas se objevily prvky jednoduchého sebehodnocení. Ve všech navštívených třídách byla příjemná a vstřícná atmosféra, která přispívala k pozitivním vzájemným vztahům a podporovala učení žáků. Nastavená pravidla chování a komunikace žáci dodržovali zcela přirozeně, zřejmě bylo dlouhodobé vedení k jejich osvojení.

Pro všechny zhlédnuté hodiny na druhém stupni byla společným znakem přívětivá atmosféra. Žáci s učiteli přirozeně komunikovali, kladli otázky a aktivně odpovídali. Rušivě působilo časté mluvení žáků mezi sebou (mimo téma hodiny). Někteří žáci byli nepozorní a nedodržovali komunikační pravidla. Převládaly hodiny, které byly promyšlené a přehledně strukturované. Cíl hodiny byl stanoven, jeho vyhodnocení v závěru hodiny nebylo vždy efektivní, v několika případech k vyhodnocení nedošlo z časových důvodů. Postoje žáků byly rozvíjeny v nižší míře. Tempo výuky bylo přiměřené, procvičování a upevňování získaných vědomostí věnovali učitelé dostatek času. Výraznější práce s informacemi byla zaznamenána jen ojediněle. V několika hodinách byli žáci vedeni k tomu, aby se k informacím dopracovali sami, byl zaznamenán badatelsky orientovaný styl výuky. Ve škole věnují zvýšenou péči žákům se speciálními vzdělávacími potřebami, v několika případech byla třída rozdělena podle vzdělávací úrovně žáků. Spolupráce asistentů pedagoga s učitelem byla na výborné úrovni. V některých hodinách došlo k výměně rolí mezi učitelem a asistentem pedagoga. Efektivitu vzdělávacího procesu zvyšovala *tandemová výuka*, ve které však až na výjimky (německý jazyk, český jazyk) neprobíhala spolupráce dvou učitelů. Místo toho byly vytvořeny v rámci třídy dvě skupiny žáků a každý učitel (případně učitel a asistent) se věnoval jedné části třídy. Tento přístup umožňoval individuální přístup k žákům. Digitální technologie byly ve většině hodin efektivně využity učitelem, žáky jen ojediněle. Žáci byli vedeni ke vzájemným mezipředmětovým souvislostem a zejména ve vztahu k využití poznatků a dovedností v praxi. Hodina dalšího cizího jazyka (německý jazyk) byla pestrá, žáci byli vedeni ke komunikaci a účelně byla rozvíjena jejich slovní zásoba. Ve většině sledovaných hodin nebylo zaznamenáno efektivní vzájemné hodnocení žáků. Funkční sebehodnocení bylo zaznamenáno v některých hodinách.

Vyučující ne vždy věnovali prostor závěrečnému shrnutí a hodnocení hodiny vzhledem k rozvoji žáků. Ve většině případů efektivní zpětnou vazbu od žáků o míře naplnění vzdělávacích cílů nezískali.

Zájmové vzdělávání svými náměty přirozeně rozvíjí a doplňuje učivo prvního stupně z více vzdělávacích oblastí. Po dopoledním vyučování mají žáci dostatek času pro spontánní aktivity venku i v blízkém okolí. Pravidelné činnosti je věnován alespoň určitý úsek v průběhu odpoledne, částečně je narušován odchodem žáků do zájmových útvarů. Náměty činností, tematické oslavy a další organizované aktivity včetně prezentace na veřejnosti přispívají k účelnému využití volného času žáků po vyučování.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Úroveň vzdělávání v základní škole učitelé monitorují průběžně, za přispění obvyklých diagnostických a evaluačních nástrojů (pedagogické pozorování, ověřování získaných vědomostí a dovedností atd.). Informace o naplňování očekávaných výstupů zaznamenávají formou klasifikace. Získané údaje o posunech žáků jsou účelně evidovány.

Z analýzy výsledků vzdělávání za druhé pololetí školního roku 2021/2022 vyplývá, že velká část žáků na prvním stupni prospěla s vyznamenáním. Na druhém stupni je četnost vyznamenání nižší. Celkové výsledky vzdělávání dokládají tolerantní, vstřícný a povzbuzující přístup, důraz na dobrou atmosféru vzdělávání. Kázeňská opatření jsou využívána v přiměřené míře, o jejich udělování rozhodují třídní učitelé nebo ředitel školy po náležitém projednání na pedagogické radě, o udělení prokazatelně informují zákonné zástupce. Tři žáci byli v posledním školním roce hodnoceni sníženou známkou z chování. Žáci jsou v menší míře hodnoceni pochvalami za např. příkladné chování, vzorné plnění svěřených úkolů, za reprezentaci školy.

Ve škole působí preventivní tým a školní poradenské pracoviště, jehož součástí je výchovná poradkyně, která zároveň vykonává funkci metodika prevence (zároveň zástupkyně pro první stupeň), školní speciální pedagog, školní psycholog a zástupci vedení školy. Třídní učitelé se pravidelně účastní vzdělávání ve vedení třídnických hodin a rovněž tvoří členy školního preventivního týmu. Společně spolupracují na mapování problematických jevů v třídních kolektivech a jejich řešení. Scházejí se nepravidelně, v případě potřeby.

Škola má pro školní rok 2022/2023 zpracovaný preventivní program, který odpovídá jejím potřebám. Dále školní metodička prevence vypracovala *Program proti šikanování*, pedagogický sbor byl proškolen v rámci projektu *Minimalizace šikany*. Škola má zpracovaný krizový plán, který mohou učitelé využít při řešení rizikových situací. Dokumenty jsou učitelům k dispozici v digitální podobě na sdíleném disku. Škola sleduje klima tříd v rámci třídnických hodin a přijímá příslušná opatření. U problémových tříd využívají pomoci *Střediska výchovné péče pro děti a mládež Archa Chrudim*. Vzájemné vztahy mezi žáky jsou upevňovány nejen ve škole, ale také například během výjezdových akcí (adaptační kurzy, sportovní kurzy) a projektových dnů. Škola v rámci preventivních aktivit spolupracuje také s organizací *Amalthea*. Ve škole se nachází anonymní schránka důvěry, se svými problémy se však žáci mohou obrátit na kteréhokoliv člena pedagogického sboru, ke kterému mají důvěru. Žakovská samospráva zřízena není, své podněty žáci předkládají nejčastěji v průběhu třídnických hodin.

Výchovná poradkyně komunikuje se školskými poradenskými zařízeními, koordinuje přístup ke vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a informuje ostatní vyučující o jejich potřebách. Pravidelně monitoruje činnost asistentů pedagoga ve třídách se

žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Na základě znalostí a vyhodnocení složení žáků školy a jejich potřeb je na škole realizován systém vlastních podpůrných aktivit, kterými jsou zejména doučovací aktivity po vyučování. Vzhledem k vysokému počtu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami by bylo vhodné zajistit druhého výchovného poradce, nebo samostatně ustanovit funkci výchovného poradce a metodika prevence.

Podporovány jsou pravidelné výměnné pobyty žáků (Švýcarsko), spolupráce s ostatními školami (13 škol z Kraje Vysočina – zaměření na rozvoj čtenářské gramotnosti a pisatelství napříč předměty, reflexe výuky a realizace workshopů např. Badatelství, Učíme venku, Projektová výuka, Matematika profesora Hejného, Jak jdeme ve škole za vizí).

Žáci jsou zapojováni do rozmanitých tradičních projektů např. *Cesta ke hvězdám* - smyslem projektu je poznání a stmelení nového kolektivu žáků 6. ročníku, začlenění témat o vesmíru do výuky, skupinová práce, návštěva hvězdárny a prezentace témat před rodiči. *Neznámý kontinent* (pro žáky 7. ročníku) je zaměřen každým rokem na jiný kontinent, *Rozumíme penězům* – podpora finanční gramotnosti, *Adaptační kurz* pro žáky 6. tříd a další. Žáci jsou podporováni v oblasti sportu pořádáním sportovních kurzů – lyžařský a vodácký.

Škola získala na soutěži titul *Živá zahrada* a cíleně podporuje oblast environmentální výchovy. Vybudování např. krmítek, rybníčku, pítek, hmyzích hotelů umožňuje sledování hmyzu, obojživelníků, plazů, ptáků a zefektivňuje přírodovědné vzdělávání.

Žáci jsou zapojeni do řady kroužků a bývají úspěšní zejména v soutěžích sportovních, jazykových (čtenářských, literárních a recitačních) a přírodovědných.

Závěry

Vývoj školy

- Průběžně dochází ke zlepšování materiálních podmínek školy,
- nárůst žáků včetně žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a odlišným mateřským jazykem,
- přístavbou se podařilo třídy prvního stupně soustředit do samostatné budovy a zároveň zlepšit podmínky pro vzdělávání.

Silné stránky

- Systematická práce s vizí zvyšuje kvalitu a efektivitu vzdělávacího procesu,
- výrazná podpora environmentálního vzdělávání a čtenářské gramotnosti zkvalitňuje účinnost vzdělávacího procesu,
- spolupráce učitelů prvního stupně a budoucího třídního učitele druhého stupně při tandemové výuce v pátem ročníku pozitivně ovlivňuje vztahy ve třídě.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Nízká míra diferenciací a individualizace úkolů ve vztahu k rychlejšími žákům a žákům se zájmem,
- prostory školní družiny neumožňují v hernách více možností pro aktivnější činnosti a účinnou relaxaci žáků po vyučování.

Doporučení pro zlepšení činnosti škol

- Soustředit více pozornosti na diferenciaci a individualizaci úkolů ve vztahu k rychlejšími žákům a na uplatňování účinného formativního hodnocení,

- motivačně více využívat pochvaly,
- zaměřit oblast dalšího vzdělávání na systematickou práci s cílem výuky,
- zařazovat pravidelněji řečová a dechová cvičení pro rozvoj správného mluvního projevu žáků mladšího školního věku,
- zpřehlednit školní vzdělávací programy a začlenit všechny dodatky a přílohy,
- využívat více digitální techniku.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 12. 4. 2023
2. *Vize ZŠ Slatiňany 2015* s platností od 1. 9. 2022
3. Školní matrika, školní rok 2022/2023 (výběr)
4. Záznamy z jednání pedagogické rady, školní roky 2021/2022 a 2022/2023
5. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2021/2022
6. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání *Škola blízka přírodě a lidem* s platností od 1. 9. 2019
7. Školní vzdělávací program pro školní družinu *Po škole nám začíná usměvavá družina* s platností od 1. 9. 2017
8. Školní řád s platností od 1. 9. 2021
9. Vnitřní řád školní družiny s platností od 1. 9. 2017
10. Rozvrh hodin tříd, školní rok 2022/2023
11. Personální dokumentace pedagogických pracovníků (výběr), školní rok 2022/2023
12. Třídní knihy, školní rok 2022/2023
13. Přehledy výchovně vzdělávací práce, školní rok 2022/2023
14. Zápisní listky, školní rok 2022/2023
15. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, školní rok 2022/2023
16. Dokumentace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (výběr), školní rok 2022/2023
17. Preventivní program pro školní rok 2022/2023 s platností od 1. 9. 2022

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místě příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Erik Landeckí, školní inspektor,
vedoucí inspekčního týmu

PhDr. Martina Černá, školní inspektorka

Bc. Eva Nováková, kontrolní pracovnice

Mgr. Bc. Jaroslava Zemánková,
školní inspektorka

Datem vyhotovení inspekční zprávy se rozumí datum posledního podpisu člena inspekčního týmu.